

YTTRANDE

Datum
2013-02-21

Beteckning
55132-1779-2013

Enheten för miljöskydd
Ulrika Haapaniemi
08-785 54 27

Svea Hovrätt
Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

SVEA HOVRÄTT
060205

INKOM: 2013-02-22
MÅLNR: M 10187-12
AKTBIL: 57

SVEA HOVRÄTT

Ink 2013-02-21

Målnr M 10187-12 060205
Aktbilaga

Angående tillstånd till uppförande och drift av anläggning för produktion av biogas och biogödsel på fastigheten Stockholm Solvärmen 1

Mark- och miljööverdomstolens målnummer M 10187-12

Länstyrelsen medger Swedish Biogas International AB (bolagets) yrkande om ändring av Mark- och miljödomstolens beslut, så att tillstånd till uppförande och drift av anläggning för produktion och uppgradering av biogas samt produktion av biogödsel på fastigheten Solvärmen 1 i Stockholm i enlighet med Miljöprövningsdelegationens beslut medges.

Med anledning av vad som anförts i överklagandet från bolaget vill Länstyrelsen anföra följande:

Lokalisering

Lokaliseringsfrågan har prövats och bedömts som lämplig både enligt Plan- och bygglagen och Miljöbalken.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun antog genom beslut den 12 maj 2010 en ny detaljplan (Dp 2008-20187-54), för del av fastigheten Solvärmen 1. Detaljplanen medger byggande av en biogasanläggning. Kommunens beslut att anta detaljplanen har efter överklaganden överprövats av både Länstyrelsen och Regeringen, som båda avslagit samtliga överklaganden. Regeringen har i beslut daterat 2011-10-13 slagit fast att platsen är lämplig för en biogasanläggning enligt plan- och bygglagen och detaljplanen har därmed vunnit laga kraft.

Miljöprövningsdelegationen har i sin tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken bedömt att platsen som sådan är lämplig för planerad verksamhet. Med de försiktighetsåtgärder som föreskrivits, kommer verksamheten inte att medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö. Länstyrelsen delar Miljöprövningsdelegationens bedömning.

Mark- och miljödomstolen åberopar i sina domskäl Boverkets allmänna råd 1995:5 (Bättre plats för arbete) och anger att med beaktande av de på platsen rådande förhållanden och avståndet till närmaste bebyggelse är lokaliseringen tveksam om problem med lukt från anläggningen skulle uppstå.

Länstyrelsen vill framhålla att Boverkets allmänna råd från år 1995 anger generella riktvärden för skyddsavstånd till bostäder för olika typer av verksamheter. Avstånden är rekommenderade med avseende på störningar i form av buller, lukt etc. som kan uppstå från olika anläggningstyper. De anläggningar som i de allmänna råden åsyftas med avseende på risk för luktstörningar är i huvudsak öppna konstruktioner där illaluktande substrat (avfall, avloppsslam etc.) exponeras. I riktlinjerna anges t.ex. att skyddsavståndet till närmaste bebyggelse från avfallsanläggningar (deponier, förbränningsanläggningar och komposteringsanläggningar m.m.), bör vara 500 meter. Något särskilt avstånd för biogasanläggningar anges inte. Från avloppsanläggningar dimensionerade för mer än 20 000 personequivaler anges att skyddsavståndet till närmaste bebyggelse bör vara 1000 meter. I råden anges även möjliga åtgärder som i olika fall kan vidtas för att begränsa störningar. Sedan de allmänna råden gavs ut har teknik utvecklats inom många områden för att begränsa störningar som t.ex. lukt och buller i takt med att bebyggelse och industriområden kommit allt närmare varandra. Det finns idag bättre teknik och andra försiktighetsåtgärder som motiverar att kortare avstånd till bebyggelse kan tillämpas.

Vid de kommunala avloppsreningsverken i Stockholm finns idag större biogasanläggningar som ligger på ett kortare avstånd till bebyggelse än vad den planerade biogasanläggningen i Skarpnäck kommer att göra. Några luktstörningar av den omfattningen som befaras av Föreningen Rädda Ältasjön m.fl. förekommer inte från dessa befintliga anläggningar.

Mark- och miljödomstolen har i sina domskäl angett att bolaget inte har visat att anläggningen ens vid normal drift inte skulle medföra luktproblem samt att eventuella luktproblem skulle kunna drabba ett stort antal närboende. Länstyrelsen uppfattar att den anläggning som Mark- och miljödomstolen åsyftar är en anläggning av sådan typ som bolaget har i Örebro.

Vad Mark- och miljödomstolen har framfört om förhållandena i Örebro saknar dock enligt Länstyrelsen betydelse i denna prövning eftersom anläggningen i Örebro på flera sätt skiljer sig från den planerade anläggningen i Skarpnäck. I Örebro sker lagring av substrat (organiskt material som ska rötas i röttningsanläggningen), utomhus på en öppen lagringsyta och enbart ett kolfilter finns för behandling av luft. Lagring av substrat kommer inte att ske vid anläggningen i Skarpnäck. I Skarpnäck kommer all hantering av substrat att ske inomhus. Biogödsel kommer att lagras i behållare med gastätt tak. All luft från

samtliga anläggningsdelar som kan innehålla illaluktande ämnen kommer att samlas upp och renas i tre kolfilter, varav två filter ska klara hela luftströmmen.

Vandel

Gällande frågan om bolagets vandel ska hindra bolaget från att uppföra och driva en biogasanläggning inom fastigheten Solvärme 1 i Skrapnäck vill Länsstyrelsen kort anföra följande:

Mark- och miljödomstolen har anfört att den omständigheten som Mark- och miljödomstolen bedömt att bolaget inte har visat att anläggningen ens vid normal drift inte medför luktproblem måste ha betydelse vid vandelsprövningen. Länsstyrelsen konstaterar att bolaget visat att den anläggning som nu planeras är en anläggning som ska drivas på ett annat sätt än den ifrågasatta anläggningen i Örebro. De förändringar som gjorts syftar bl.a. till att minimera risken för luktstörningar. Vid prövningen i Mark- och miljödomstolen ifrågasattes bolagets agerande och brist på agerande i olika avseenden. Länsstyrelsen anser dock att det som har lagts bolaget till last inte är av sådan omfattning att det ska förhindra bolaget att uppföra och driva en anläggning i Skrapnäck.

Länsstyrelsen finner inte några skäl att varken ur ekonomisk- eller kunskapsmässig synvinkel ifrågasätta bolagets vandel. Bolaget bedriver förutom i Örebro biogasverksamheter på flera platser i landet. Länsstyrelsen anser att bolaget har den kunskap som behövs enligt miljöbalken för att bedriva den verksamhet som planeras i Skrapnäck.

Mark- och miljödomstolen har beslutat att bolaget inte ska beviljas sökt tillstånd till verksamheten. Som skäl anges bl.a. att bolaget påbörjat anläggningsarbeten utan tillstånd och att detta talar starkt för att tillstånd inte ska meddelas. Som skäl anges även att bolaget inte har följt tillståndet för Örebroanläggningen. Av beslutet framgår det inte mer tydligt än så på vilket sätt bolaget har brutit mot tidigare tillstånd, godkännanden eller dispenser.

Länsstyrelsen anser att det vore mycket olyckligt om enbart misstankar om brott mot miljöbalken är en anledning att inte medge ett bolag tillstånd.

I sammanhanget vill Länsstyrelsen påpeka att det inte alls är ovanligt att en tillsynsmyndighet gör återkommande inspektioner och tillsynsbesök, som sedan medför förelägganden om åtgärder.

Behovet av biogas i regionen

Det är av stort allmänt intresse att biogasproduktionen ökar i Stockholms region. Att få fler biogasanläggningar är av största vikt för en hållbar utveckling och minskad klimatpåverkan i regionen och en biogasanläggning i Skrapnäck bidrar till detta.

Regionen har idag en allt för låg produktionskapacitet samtidigt som efterfrågan på biogas ökar. Regionens gasfordon har idag inte tillräcklig tillgång till uppgraderad biogas och särskilt stort är underskottet i Stockholm. Transportsektorn står idag för 60 % av de klimatpåverkande utsläppen och är därmed den dominerande källan.

Biogas är en viktig del i samhällets omställning från fossila till förnyelsebara bränslen. I en stadsmiljö som Stockholm påverkas också den lokala miljön särskilt positivt genom att en stor del av den biogas som produceras och uppgraderas används till bussar och andra tunga fordon. Biogas genererar mindre utsläpp av kväveoxider och partiklar till luft. Gasdrivna fordon bullrar dessutom mindre i jämförelse med t.ex. dieselfordon.

Andra positiva effekter är att producerad biogödsel kan ersätta konstgödsel och bidra till att minska utsläppen från jordbruket. Biogödseln kan minska kväveläckaget från jordbruket och kan även bidra till minskad brytning av den ändliga resursen fosfor.

I ärendet har förutom undertecknade även Åke Drevenius, länsassessor och Anna-Lena Lövkvist Andersen, klimat och energistrateg deltagit.

Lena Pettersson
Miljöskyddschef

Ulrika Haapaniemi
Miljöhandläggare

Bilagor: 1. Regeringens beslut i fråga om detaljplan för del av Solvärmen 1 inom stadsdelen Flaten i Stockholm, Stockholms kommun.